

Partijdig en onafhankelijk

Op een goede dag werd ik even na het middaguur gebeld door een uitvaartondernemer met het verzoek om hem bij te staan: hij had een bouwvergunning gevraagd voor een uitvaartcentrum dat tegenover een wat luxere woonwijk zou komen te liggen en verwachtte dat de bewoners van die wijk daar tegen bezwaren zouden inbrengen. Het centrum paste niet in het bestemmingsplan. Om dan toch de bouwvergunning te kunnen verlenen zou de gemeente ook een vrijstelling moeten verlenen van de bepalingen van dat bestemmingsplan. De gemeente stond daar welwillend tegenover.

Natuurlijk wilde ik de ondernemer bijstaan: het is mijn werk, daar verdien ik mijn brood mee en ik had en heb geen morele bezwaren tegen de bouw van een uitvaartcentrum op die plek. Ongeveer drie kwartier later ging opnieuw de telefoon: één van de bewoners van de al genoemde woonwijk! Hij meldde me vernomen te hebben dat tegenover hun woonwijk een uitvaartcentrum zou komen en vond dat niet zo'n goed idee. Hij vroeg me of ik hem en een aantal andere bewoners wilde bijstaan in hun pogingen om de bouw van het centrum te voorkomen.

Natuurlijk wilde ik de bewoners bijstaan: het is mijn werk, daar verdien ik mijn brood mee en ik had geen morele bezwaren tegen de pogingen om een uitvaartcentrum op die plek tegen te gaan. Maar omdat ik net een afspraak had gemaakt met de uitvaartondernemer moest ik de bewoners natuurlijk wel teleurstellen. Was ik een uur eerder gebeld dan had ik hen bijgestaan. Je kunt als advocaat niet twee meesters dienen.

Het komt vaak voor dat niet bij voorbaat vaststaat of een zaak gewonnen of verloren wordt: recht is geen wiskunde. Dus ging ik aan de slag: overleggen, bellen, lezen, argumenten en rechterlijke uitspraken zoeken die het standpunt van de ondernemer ondersteunden dat op deze plek een uitvaartcentrum goed kon. En alvast ook de mogelijke argumenten van de 'tegenpartij' inschatten en ontkrachten. Kortom, ik was lekker partijdig bezig. Nu is partijdig niet hetzelfde als afhankelijk. Als ik een cliënt bijsta ben ik er uiteraard voor hem of haar, maar altijd bepaal ik zelf wat ik wel en niet doe, schrijf en zeg, wat ik gepast vind dus, om resultaat te bereiken. Met feiten of argumenten die tegen mijn cliënt kunnen werken kom ik natuurlijk niet. Een advocaat mag echter geen gebruik maken van bewust onjuiste informatie of oneerbare methoden. Als een cliënt dat wel zou willen omdat dat het beste resultaat zou opleveren, weiger ik dat, moet ik dat ook weigeren. Als advocaat ben je dus onafhankelijk: je wordt betaald, maar niet gekocht!

De tegenpartij schakelde een andere advocaat in die natuurlijk ook werkte aan het schetsen van het voor zijn cliënten meest gunstige beeld, namelijk dat niet goed was nagedacht over de plek voor het uitvaartcentrum en dat het centrum hier niet op zijn plaats was.

De uitkomst was uiteindelijk dat het uitvaartcentrum er mocht komen. Ik heb later nog wel contact gehad met enkele bewoners en rijd geregeld langs het uitvaartcentrum. Mijn waarneming is nu dat het uitvaartcentrum goed op zijn plek is en geen problemen oplevert voor de bewoners van de tegenover liggende woningen. Of het centrum er ook was gekomen als ik de bewoners had bijgestaan weet ik niet. In het geval dat het centrum er niet was gekomen had ik, langs die plek rijdend, vast en zeker gedacht dat het goed is dat het daar nooit is gekomen.

Jan Nijenhuis
Advocaat bij Rotshuizen Geense Advocaten
te Leeuwarden